

han sagt, at han vilde ikke lægge Hindringer i Vejen for den Ordning, man den Gang traf. Hvorfor er det nu forandret? Hvad er der sket?

Jeg hørte den højtærede Statsminister sige i det Møde, der blev holdt med tidligere Medlemmer af Finansudvalgene, at det havde været en absolut Fordring, at der skulde finde en Rekonstruktion Sted i Retning af Direktionsskifte, og dette gjaldt naturligvis særlig den administrerende Direktør, den første Direktør. Da er det dog virkelig mærkeligt, hvad der er fuldkommen oplyst, at den administrerende Direktør Gang efter Gang har tilbudt at gaa, men det er blevet afslaaet. Nationalbanken har modsat sig, at Direktør, Etatsraad Glückstadt gik fra sin Post, Privatbanken har modsat sig det, og Regeringen har altsaa ikke, skønt den mente, at dette var nødvendigt, krævet det paa en saadan Maade, at det er sket. Det er dog højst underligt, at det var det eneste, man den Gang forlangte, og det er ikke sket. Hvad er der saa sket i Mellemtiden? Hvorfor stiller den højtærede Statsminister sig nu op og siger: Den Gang turde jeg ikke, Ansvarer var saa tungt, jeg turde ikke ødelægge alt dette ved at skride til en saadan Handling — som Statsministeren netop er skredet til i disse Dage?

Statsministeren (N. Neergaard): Det ærede Medlem, der nu talte, spørger: Hvad er der egentlig sket mellem Juli og nu? Der er ganske simpelt sket det, at det Forsøg, der blev gjort af Nationalbanken med Tilslutning af den højtærede Handelsminister og mig, er mislykket. Og hvorfor er det mislykket, spørger det ærede Medlem (Brandes: Hvordan er det mislykket?). Det er mislykket derved, at Tilliden ikke har kunnet lade sig opretholde. (Schovelin: Paa hvilke Punkter, i hvad Henseende?). I hvad Henseende, spørger det ærede Medlem. Det var desværre et saare aabenlyst Faktum, at Tilliden ikke lod sig opretholde, for det var derpaa, Landmandsbanken brød sammen. Det, der skulde naas ved Nationalbankens Indskud af 30 Mill. Kr. og hele Rekonstruktionsforsøget, det var at vinde saa megen Tillid for Landmandsbanken, at den kunde faa Lov til at fortsætte og efterhaanden afvikle sine Tab eller i hvert Fald reducere dem saa meget, at den blev levedygtig. Det var dette Forsøg, der ikke lykkedes. Det har maaske i og for sig ikke saa meget at gøre med Realiteten: Hvor mange Værdier der er i Behold i

Landmandsbanken eller ikke, men forskellige Aarsager medførte, at Publikum viste stigende Mistillid. (Afbrudelse). Jo, stigende Mistillid. Det var Følelsen deraf, som gjorde, at Banken gav op og meldte sig til Nationalbanken som ganske ude af Stand til at klare sig, saa at man maatte skride til den sidste Hjelpeaktion. Naar det viste sig, at Tillid ikke kunde naas ved den forrige Fremgangsmaade med dens mindre Ofre, var der jo faktisk ikke andet at gøre end at lægge Bankspektørens Opgørelse som den strengeste foreliggende Bedømmelse af Bankens Forhold til Grund, thi man kunde ikke nu, efter hvad der var sket, haabe at vinde Tillid paa anden Maade end ved at tage netop det strengeste, og saaledes som jeg nu maa se paa Forholdene, efter hvad jeg har haft Lejlighed til at faa Indblik i Landmandsbankens Forhold i de to mellemliggende Maaneder, tror jeg ogsaa, at den højtærede Bankspektørs Opgørelse var Sandheden adskilligt nærmere end den, der blev lagt til Grund den Gang. Men det er jo atter dette: Man er naturligvis mere bagklog end forklog.

Det ærede Medlem mente, at det ikke var at tage saa alvorligt med Landmandsbankens Lukketrusel. Jeg vil dog sige, at vi havde mangfoldige Vidnesbyrd om den sig nærmende Panik. Selv om Landmandsbanken ikke havde lukket Mandag, er jeg efter de Oplysninger, der forelaa for os den Gang, fuldkommen overbevist om, at der var blevet Panik om Mandagen. Det kunde ganske sikkert slet ikke have været undgaaet.

Om at imødegaa en Deficit paa 144 Mill. Kr. var der hin Aften aldeles ikke Tale. Det er det, jeg forstaaer ved den psykologiske Tilvænnning til disse Tanker. Det er det, der er sket derved, at medens den Aften de 55³/₄ Mill. Kr. syntes noget oppe i Skyerne og noget, som man vanskeligt kunde tænke sig at komme over, saa har Sindene vænnet sig til den Tanke, at muligvis mere vilde blive nødvendigt, og derfor kunde der nu for Alvor være Tale om at imødegaa noget saadant som de 144 Mill. Kr. Det tænkte ingen sig Muligheden af den Aften, medmindre man vilde kaste det hele over paa Staten, og i saa Henseende maatte jeg jo sige, at jeg turde ikke paastaa overfor en saa alvorlig Situation som denne, at der var Sandsynlighed for, at Rigsdagen vilde acceptere dette og tage hele Byrden paa sig. Derfor var en af de Ting, som man maatte være betænkt paa, efterhaanden som det